

8875 LLEI 11/1997, de 24 d'abril, d'envasos i residus d'envasos. («BOE» 99, de 25-4-1997.)

JUAN CARLOS I

REI D'ESPANYA

A tots els qui vegeu i entengueu aquesta Llei.

Sapiguen: Que les Corts Generals han aprovat la Llei següent i jo la sanciono.

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

Els residus d'envasos representen un volum considerable de la totalitat de rebuigs generats, per la qual cosa, per complir el compromís adquirit en el cinquè programa comunitari d'acció en matèria de medi ambient i desenvolupament sostenible, la Unió Europea ha adoptat la Directiva 94/62/CE, del Parlament europeu i del Consell, de 20 de desembre, relativa als envasos i residus d'envasos.

La Directiva té com a objecte harmonitzar les normes sobre gestió d'envasos i residus d'envasos dels diferents països membres, amb la finalitat de prevenir o reduir el seu impacte sobre el medi ambient i evitar obstacles comercials entre els diferents estats membres de la Unió Europea. Dins el seu àmbit d'aplicació, inclou tots els envasos posats en el mercat comunitari i jerarquitzats les diferents opcions de gestió de residus, amb la consideració com a prioritàries, fins que els avenços tècnics i científics sobre processos d'aprofitament de residus no aconsellin una altra cosa, de les mesures que tendeixin a evitar la seva generació, seguides d'aquelles que tinguin com a finalitat fomentar-ne la reutilització, el reciclatge o la valorització per evitar o reduir l'eliminació d'aquests residus.

Així mateix, fixa uns objectius de reciclatge i valorització que han de complir els estats membres en el termini de cinc anys a partir de la incorporació de la norma al dret intern i imposa a aquells l'obligació d'establir mesures, obertes a la participació de tots els sectors socials i econòmics afectats, de devolució, recollida i recuperació de residus d'envasos i d'envasos usats, amb la finalitat de dirigir-los a les alternatives de gestió més adequades.

Aquesta Llei incorpora les normes substantives d'aquesta disposició comunitària, és a dir, aquelles que d'acord amb el dret espanyol han d'estar cobertes pel principi de reserva de llei, i deixa per a un desplegament reglamentari posterior aquelles altres que pel seu caràcter més contingent o adjectiu no han de quedar subjectes a la reserva esmentada.

La Llei s'estructura en set capítols, dedicats els tres primers, respectivament, a les disposicions d'aplicació general, a fixar determinats principis d'actuació de les administracions públiques per fomentar la prevenció i la reutilització dels envasos i a establir els objectius de reciclatge i valorització que preveu la Directiva esmentada, alhora que s'estableixen uns objectius intermedis de reciclatge que s'han de complir en el termini de trenta-sis mesos.

Per aconseguir aquests objectius, a més d'imposar als fabricants d'envasos l'obligació d'utilitzar en els seus processos de fabricació material procedent de residus d'envasos, llevat que hi hagi una disposició legal expressa en contra, el capítol IV regula dos procediments diferents: en primer lloc, estableix, amb caràcter general, que els diferents agents que participin en la cadena de comercialització d'un producte envasat (envasadors, importadors, majoristes i detallistes) han de cobrar als clients, fins al consumidor final, una quantitat per cada producte objecte de transacció i tornar una suma idèntica de diners per la devolució de l'envàs buit. En segon lloc, els agents esmentats es poden eximir de les obliga-

cions derivades del procediment general quan participin en un sistema integrat de gestió de residus d'envasos i envasos usats, que garanteixi la seva recollida periòdica i el compliment dels objectius de reciclatge i valorització fixats. L'autorització d'aquests sistemes, que s'han de formalitzar mitjançant acords voluntaris entre els agents, l'atorguen els òrgans competents de les comunitats autònomes.

Els altres capítols regulen, respectivament, els requisits exigibles als envasos, la informació que s'ha de subministrar a les comunitats autònomes, la programació i els instruments econòmics i el règim sancionador.

Pel seu contingut, aquesta norma, a través de la qual s'incorpora a l'ordenament jurídic espanyol la Directiva 94/62/CE, té la consideració de legislació bàsica sobre planificació general de l'activitat econòmica i sobre protecció del medi ambient, d'acord amb el que estableix l'article 149.1.13a i 23a de la Constitució.

El rang legal està determinat per la incidència de determinades mesures que conté aquesta norma en el règim general sobre recollida i tractament de residus sòlids urbans, que estableix la Llei 42/1975, de 19 de novembre; per la imposició als productors d'envasos i de primeres matèries per a la seva fabricació de fer-se càrrec dels residus d'envasos i envasos usats i, finalment, per l'establiment d'un règim sancionador específic.

CAPÍTOL I

Disposicions generals

Article 1. *Objecte i àmbit d'aplicació.*

1. Aquesta Llei té per objecte prevenir i reduir l'impacte sobre el medi ambient dels envasos i la gestió dels residus d'envasos al llarg de tot el seu cicle de vida.

Per assolir aquests objectius, s'estableixen mesures destinades, com a primera prioritat, a la prevenció de la producció de residus d'envasos, i en segon lloc, a la reutilització dels envasos, al reciclatge i a altres formes de valorització de residus d'envasos, amb la finalitat d'evitar-ne o reduir-ne l'eliminació.

2. Queden dins l'àmbit d'aplicació d'aquesta Llei tots els envasos i residus d'envasos posats en el mercat i generats, respectivament, en el territori de l'Estat.

3. El que estableix aquesta Llei ho és sense perjudici de les disposicions de caràcter especial referents a seguretat, protecció de la salut i higiene dels productes envasats, medicaments, transports i residus perillous.

Article 2. *Definicions.*

A l'efecte del que disposa aquesta Llei, s'entén per:

1. Envàs: tot producte fabricat amb materials de qualsevol naturalesa i que s'utilitzi per contenir, protegir, manipular, distribuir i presentar mercaderies, des de primeres matèries fins a articles acabats, en qualsevol fase de la cadena de fabricació, distribució i consum. També es consideren envasos tots els articles rebutjables utilitzats amb aquesta mateixa finalitat. Dins d'aquest concepte s'inclouen únicament els envasos de venda o primaris, els envasos col·lectius o secundaris i els envasos de transport o terciaris.

Es consideren envasos industrials o comercials els que són d'ús i consum exclusiu a les indústries, comerços, serveis o explotacions agrícoles i ramaderes i que, per tant, no són susceptibles d'ús i consum ordinari en els domicilis particulars.

2. Residu d'envàs: tot envàs o material d'envàs del qual es desprengui el posseïdor o tingui l'obligació de desprendre's en virtut de les disposicions en vigor.

3. Gestió de residus d'envasos: la recollida, la classificació, el transport, l'emmagatzematge, la valorització i l'eliminació dels residus d'envasos, inclosa la vigilància d'aquestes operacions i dels llocs de descàrrega després del seu tancament.

4. Prevenció: la reducció, en particular mitjançant el desenvolupament de productes i tècniques no contaminants, de la quantitat i de l'impacte per al medi ambient:

Dels materials i substàncies utilitzats en els envasos i presents en els residus d'envasos.

Dels envasos i residus d'envasos en el procés de producció, i en la comercialització, la distribució, la utilització i l'eliminació.

5. Reutilització: tota operació en la qual l'envàs concebut i dissenyat per realitzar un nombre mínim de circuits, rotacions o usos al llarg del seu cicle de vida, sigui omplert o reutilitzat amb el mateix fi per al qual va ser dissenyat, amb ajuda o sense de productes auxiliars presents en el mercat que permeten l'ompliment de l'envàs. Aquests envasos es consideren residus quan ja no es reutilitzen.

6. Reciclatge: la transformació dels residus d'envasos, dins d'un procés de producció, per al seu fi inicial o per a altres fins, inclòs el compostatge i la biometanització, però no la recuperació d'energia.

A aquest efecte, l'enterrament en un abocador no es considera compostatge ni biometanització.

7. Valorització: tot procediment que permeti l'aprofitament dels recursos continguts en els residus d'envasos, inclosa la incineració amb recuperació d'energia, sense posar en perill la salut humana i sense utilitzar mètodes que puguin causar perjudicis al medi ambient. En tot cas, estan inclosos en aquest concepte els procediments assenyalats a l'annex II B de la decisió 96/350/CE, de la Comissió, de 24 de maig, així com els que figurin en una llista que, si s'escau, s'aprovi per real decret.

8. Recuperació d'energia: l'ús de residus d'envasos combustibles per generar energia mitjançant incineració directa amb altres residus o sense, però amb recuperació de calor.

9. Eliminació: tot procediment dirigit o bé a l'emmagatzematge o abocament controlat dels residus d'envasos, o bé a la destrucció, total o parcial, per incineració o altres mètodes que no impliquin recuperació d'energia, sense posar en perill la salut humana i sense utilitzar mètodes que puguin perjudicar el medi ambient. En tot cas, estan inclosos en aquest concepte els procediments assenyalats a l'annex II A de la Decisió 96/350/CE, de la Comissió, de 24 de maig, així com els que figurin en una llista que, si s'escau, s'aprovi per real decret.

10. Agents econòmics:

Els fabricants i importadors, o adquirents en altres estats membres de la Unió Europea, de primeres matèries per a la fabricació d'envasos, així com els valoritzadors i recicladors.

Els fabricants d'envasos, els envasadors i els comerciants o distribuïdors.

Els recuperadors de residus d'envasos i envasos usats.

Els consumidors i usuaris.

Les administracions públiques assenyalades a l'article 2 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú.

11. Fabricants d'envasos: els agents econòmics dedicats tant a la fabricació d'envasos com a la importació o adquisició en altres estats membres de la Unió Europea, d'envasos buits ja fabricats.

12. Envasadors: els agents econòmics dedicats tant a l'envasament de productes, com a la importació o adquisició

en altres estats membres de la Unió Europea de productes envasats, per a la seva posada en el mercat.

13. Comerciants o distribuïdors: els agents econòmics dedicats a la distribució, majorista o detallista, d'envasos o de productes envasats.

Al seu torn, dins del concepte de comerciants, s'han de distingir:

a) Comerciants o distribuïdors d'envasos: els que realitzen transaccions amb envasos buits.

b) Comerciants o distribuïdors de productes envasats: els que comercialitzen mercaderies envasades, en qualsevol de les fases de comercialització dels productes.

14. Recuperadors de residus d'envasos i envasos usats: els agents econòmics dedicats a la recollida, classificació, emmagatzematge, condicionament i comercialització de residus d'envasos per a la seva reutilització, reciclatge i altres formes de valorització.

CAPÍTOL II

Principis d'actuació en matèria de prevenció, reutilització i reciclatge

Article 3. *Prevenció.*

Dins els seus àmbits de competències respectius, l'Administració General de l'Estat i les comunitats autònomes, prèvia consulta amb els agents econòmics, han d'adoptar les mesures oportunes, especialment relatives al disseny i procés de fabricació dels envasos, amb la finalitat de minimitzar i prevenir en origen la producció de residus d'envasos. Les mesures a adoptar poden incloure actuacions de recerca i desenvolupament, per fomentar la prevenció.

Article 4. *Foment de la reutilització i del reciclatge.*

Les administracions públiques poden establir les mesures de caràcter econòmic, financer o fiscal que siguin necessàries, amb la finalitat d'afavorir la reutilització i el reciclatge dels envasos, sense perjudicar el medi ambient.

CAPÍTOL III

Objectius de reducció, reciclatge i valorització

Article 5. *Objectius de reducció, reciclatge i valorització.*

Abans del 30 de juny de l'any 2001 s'han de complir, en l'àmbit de tot el territori de l'Estat, els objectius següents de reducció, reciclatge i valorització:

a) S'ha de valoritzar el 50 per 100 com a mínim, i el 65 per 100 com a màxim, en pes, de la totalitat dels residus d'envasos generats.

b) En el marc de l'objectiu global anterior, s'ha de reciclar el 25 per 100, com a mínim, i el 45 per 100, com a màxim, en pes, de la totalitat dels materials d'envasament que formin part de tots els residus d'envasos generats, amb un mínim d'un 15 per 100 en pes de cada material d'envasament.

Com a objectiu intermediari a l'assenyalat al paràgraf anterior, abans que transcorrin trenta-sis mesos des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei s'ha de reciclar un mínim del 15 per 100 en pes de la totalitat dels materials d'envasament que formin part de tots els residus d'envàs generats, amb un mínim d'un 10 per 100 en pes per cada tipus de material envasat.

c) S'ha de reduir, com a mínim, el 10 per 100 en pes de la totalitat dels residus d'envàs generats.

CAPÍTOL IV

Sistema de dipòsit, devolució i retorn, i sistemes integrats de gestió de residus d'envasos i envasos usats

SECCIÓ 1a SISTEMA DE DIPÒSIT, DEVOLUCIÓ I RETORN

Article 6. *Obligacions.*

1. Els envasadors i els comerciants de productes envasats o, quan no sigui possible identificar els anteriors, els responsables de la primera posada en el mercat dels productes envasats, estan obligats a:

Cobrar als clients, fins al consumidor final, una quantitat individualitzada per cada envàs que sigui objecte de transacció. Aquesta quantitat no té la consideració de preu ni està subjecta, per tant, a cap tributació.

Acceptar la devolució o el retorn dels residus d'envasos i envasos usats el tipus, format o marca dels quals comercialitzin, i a retornar la mateixa quantitat que hauria correspost cobrar d'acord amb el que estableix l'apartat anterior.

No obstant el que assenyala el paràgraf anterior, els envasadors només estan obligats a acceptar la devolució i el retorn dels envasos dels productes posats per ells en el mercat.

Així mateix, els comerciants només estan obligats a acceptar la devolució i el retorn dels residus d'envasos i envasos usats dels productes que ells hagin distribuït si els han distingit o acreditat de forma que puguin ser clarament identificats.

2. El posseïdor final dels residus d'envasos i envasos usats, d'acord amb el que estableix l'apartat anterior, els ha de lliurar en la forma que indica l'article 12.

3. Les quantitats individualitzades a què es refereix l'apartat 1 les ha de fixar el Ministeri de Medi Ambient, en una quantia suficient per garantir el retorn dels residus d'envasos i envasos usats, amb la consulta prèvia a les comunitats autònomes i als ministeris competents per raó de la matèria.

4. Els envasos als quals els sigui aplicable el que estableix aquest article s'han de distingir d'aquells altres envasos acollits a algun dels sistemes integrats de gestió de residus d'envasos i envasos usats que regula la secció 2a, i a aquest efecte el Ministeri de Medi Ambient ha d'aprovar la llegenda o el símbol amb el qual s'han d'identificar obligatòriament en tot el territori nacional.

5. El que estableix aquest article també és aplicable als envasos comercialitzats mitjançant màquines expenedores automàtiques i a la venda per correu.

SECCIÓ 2a SISTEMES INTEGRATS DE GESTIÓ DE RESIDUS D'ENVASOS I ENVASOS USATS

Article 7. *Naturalesa.*

1. Els agents econòmics que indica l'apartat 1 de l'article 6 es poden eximir de les obligacions que regula l'article esmentat si participen en un sistema integrat de gestió de residus d'envasos i envasos usats derivats dels productes comercialitzats per ells.

Aquests sistemes integrats de gestió han de garantir, en el seu àmbit d'aplicació, el compliment dels objectius de reciclatge i valorització, en els percentatges i els terminis que estableix l'article 5.

2. Els sistemes integrats de gestió tenen com a finalitat la recollida periòdica d'envasos usats i residus d'envasos, en el domicili del consumidor o a les seves proximitats, s'han de constituir en virtut d'acords adoptats entre els agents econòmics que operin en els sectors interessats, llevat dels consumidors i usuaris i de les administracions públiques, i han de ser autoritzats per l'òrgan

competent de cadascuna de les comunitats autònomes en què s'implantin territorialment, prèvia audiència dels consumidors i usuaris.

Les comunitats autònomes han de comunicar al Ministeri de Medi Ambient les autoritzacions que hagin concedit.

3. Els envasos inclosos en un sistema integrat de gestió s'han d'identificar mitjançant símbols acreditatius, idèntics en tot l'àmbit territorial d'aquest sistema, sense perjudici de les competències de les comunitats autònomes en els seus respectius àmbits territorials.

4. Es pot establir per reglament que determinats productes envasats només es puguin acollir a l'exempció regulada a l'apartat 1 quan la seva composició química o del material que han contingut no presentin unes característiques de perillositat o toxicitat que comprometin el reciclatge o la disposició de les diferents fraccions residuals constitutives dels residus municipals o suposin un risc per a la salut de les persones o el medi ambient.

Article 8. *Autorització.*

1. L'autorització dels sistemes integrats de gestió de residus d'envasos i envasos usats ha de contenir, almenys, les determinacions següents, que han d'haver posat de manifest els agents econòmics a la sol·licitud d'autorització:

Identificació i domicili de l'entitat, que ha de tenir personalitat jurídica pròpia i constituir-se sense ànim de lucre, a la qual se li assigni la gestió del sistema;

Identificació i domicili de la persona o entitat a la qual s'assigna la recepció dels residus d'envasos i dels envasos usats de les entitats locals, així com d'aquelles a les quals s'encomani la reutilització dels envasos usats o el reciclatge o la valorització dels residus d'envasos, en el cas que siguin diferents de l'entitat a la qual es refereix l'apartat anterior;

Identificació dels agents econòmics que pertanyen al sistema integrat de gestió i de la forma en què s'hi poden adherir altres agents econòmics que vulguin fer-ho en el futur;

Delimitació de l'àmbit territorial del sistema integrat de gestió;

Percentatges previstos de reciclatge, d'altres formes de valorització i de reducció dels residus d'envasos generats i mecanismes de comprovació del compliment dels percentatges i del funcionament del sistema integrat de gestió;

Identificació del símbol acreditatiu d'integració en el sistema;

Identificació de la naturalesa de la matèria dels residus d'envasos i envasos usats als quals és aplicable el sistema;

Mecanismes de finançament del sistema integrat de gestió i garantia prestada;

Procediment de recollida de dades i de subministrament d'informació a l'Administració autoritzant.

2. Les autoritzacions dels sistemes integrats de gestió tenen caràcter temporal, es concedeixen per un període de cinc anys i poden ser renovades de manera successiva pel mateix període de temps.

Aquestes autoritzacions no es poden transmetre a tercers.

3. El termini màxim per contestar les sol·licituds d'autorització dels sistemes integrats de gestió és de sis mesos.

4. En cap cas s'han d'entendre adquirides per acte presumpte autoritzacions o facultats que contravinguin el que estableix aquesta Llei. Així mateix, l'autorització no pot ser invocada per excloure o disminuir la responsabilitat en què pot incórrer el titular en l'exercici de la seva activitat.

Qualsevol canvi produït en les determinacions requerides per a l'autorització abans de concloure aquest període ha de ser notificat a l'autoritat competent.

Article 9. *Participació de les entitats locals.*

1. La participació de les entitats locals en els sistemes integrats de gestió de residus d'envasos i envasos usats s'ha de portar a terme mitjançant la signatura de convenis de col·laboració entre aquestes i l'entitat a la qual s'assigni la gestió del sistema.

D'acord amb el que s'estableixi en aquests convenis de col·laboració, les entitats locals s'han de comprometre a dur a terme la recollida selectiva dels residus d'envasos i envasos usats inclosos en el sistema integrat de gestió de què es tracti, i al seu transport fins als centres de separació i classificació o, si s'escau, directament als de reciclatge o valorització.

En els centres indicats en el paràgraf anterior, el sistema integrat de gestió s'ha de fer càrrec de tots els residus d'envasos i envasos usats, separats per materials, i els ha de lliurar tal com indica l'article 12.

2. Les entitats locals que no participin en un sistema integrat de gestió han d'acordar amb la comunitat autònoma a la qual pertanyen un procediment per possibilitar el compliment, respecte als residus d'envasos generats en el seu àmbit territorial, dels objectius de reciclatge, valorització i reducció que assenyalen l'article 5. Les comunitats autònomes han de comunicar al Ministeri de Medi Ambient els convenis que, si s'escau, hagin subscrit amb les entitats locals.

3. La participació de les entitats locals en els sistemes integrats de gestió de residus d'envasos i envasos usats s'ha de portar a terme a través de les comunitats autònomes a les quals pertanyen, si aquestes han aprovat plans de gestió de residus sòlids urbans, cosa que no ha d'afectar la decisió de les entitats locals de participar o no en el sistema integrat de gestió de què es tracti. En aquest cas, les comunitats autònomes han de garantir que els fons rebuts del sistema integrat de gestió es destinen, almenys, a cobrir els costos addicionals que, en cada cas, han de suportar les entitats locals, d'acord amb el que estableix l'apartat 2 de l'article 10.

Article 10. *Finançament.*

1. Els sistemes integrats de gestió es financen mitjançant l'aportació pels envasadors d'una quantitat per cada producte envasat posat per primera vegada en el mercat nacional, acordada, en funció dels diferents tipus d'envasos, per l'entitat a la qual s'assigni la gestió del sistema, amb els agents econòmics que hi participin.

Aquesta quantitat, idèntica en tot l'àmbit territorial del sistema integrat de què es tracti, no té la consideració de preu ni està subjecta a cap tributació i el seu abonament dóna dret a la utilització en l'envàs del símbol acreditatiu del sistema integrat.

2. Els sistemes integrats de gestió de residus d'envasos i envasos usats han de finançar la diferència de cost entre el sistema ordinari de recollida, transport i tractament dels residus i deixalles sòlids urbans en un abocador controlat, que estableix la Llei 42/1975, de 19 de novembre, i el sistema de gestió que regula aquesta secció, incloent-hi, entre els costos originats per aquest últim, l'import de l'amortització i de la càrrega financera de la inversió que s'hagi de fer en material mòbil i en infraestructures.

A aquests efectes, els sistemes integrats de gestió han de compensar les entitats locals que hi participin pels costos addicionals que, en cada cas, hagin de suportar efectivament d'acord amb el que indica el paràgraf anterior, en els termes establerts en el conveni de col·laboració corresponent.

Quan siguin les comunitats autònomes les que realitzin les actuacions que indica el segon paràgraf de l'apartat 1 de l'article 9, han de ser les administracions esmentades les que han de ser compensades en els termes que indica aquest apartat.

3. L'autorització dels sistemes integrats de gestió de residus d'envasos i envasos usats està subjecta a la prescripció d'una fiança, aval bancari o un altre tipus de garantia, en quantia suficient, segons el parer de l'Administració autoritzant, per respondre del compliment de les obligacions de contingut econòmic que, davant les administracions públiques, derivin de l'actuació dels sistemes integrats de gestió.

Article 11. *Control i seguiment per les administracions públiques i pels consumidors i usuaris.*

Les comunitats autònomes han d'assegurar la participació de les entitats locals i dels consumidors i usuaris en el seguiment i el control del grau de compliment dels objectius que s'han d'assolir i de les obligacions assumides pels sistemes integrats de gestió, sense perjudici d'altres formes de participació que es considerin convenients.

Així mateix, l'Administració General de l'Estat pot participar en el seguiment dels objectius i les obligacions dels sistemes integrats de gestió.

SECCIÓ 3a NORMES COMUNES SOBRE EL LLIURAMENT DELS RESIDUS D'ENVASOS I ENVASOS USATS RECUPERATS

Article 12. *Lliurament dels residus d'envasos i envasos usats.*

El posseïdor final dels residus d'envasos i envasos usats, d'acord amb el que estableixen l'apartat 2 de l'article 6, el tercer paràgraf de l'apartat 1 de l'article 9 i la disposició addicional primera, els ha de lliurar en condicions adequades de separació per materials a un agent econòmic per a la seva reutilització, a un recuperador, a un reciclador o a un valoritzador autoritzats.

Si els agents econòmics, per raó dels materials utilitzats, no es fan càrrec dels residus d'envasos i envasos usats, aquests es poden lliurar als fabricants i importadors o adquirents en altres estats membres de la Unió Europea d'envasos i primeres matèries per a la fabricació d'envasos, els quals estan obligats a fer-se'n càrrec, a preu de mercat, en els termes que s'estableixin per reglament.

CAPÍTOL V

Requisits aplicables als envasos

Article 13. *Requisits dels envasos i condicions de seguiment.*

1. a) La suma dels nivells de concentració de plom, cadmi, mercuri i crom hexavalent presents en els envasos o els seus components no ha de ser superior a:

600 ppm en pes abans del dia 1 de juliol de 1998.

250 ppm en pes abans del dia 1 de juliol de 1999.

100 ppm en pes abans del dia 1 de juliol de l'any 2001.

b) Els nivells de concentració que preveu l'apartat anterior no s'apliquen als envasos totalment fabricats de vidre transparent amb òxid de plom.

Es considera que els envasos s'ajusten a aquests requisits si compleixen les normes harmonitzades comunitàries que, si s'escau, hagi dictat la Unió Europea, o les normes nacionals dictades a aquest efecte.

2. Els residus d'envasos i envasos usats retornats o recollits han de ser emmagatzemats, disposats i manipulats de manera que quedi garantida la protecció del medi ambient, la salut i higiene públiques i la seguretat dels consumidors.

Article 14. *Marcatge i sistema d'identificació.*

1. Sense perjudici de les normes sobre etiquetatge i marcatge que estableixen altres disposicions específiques, els envasos han d'estar marcats d'acord amb el que, si s'escau, estableixi la normativa comunitària.

En qualsevol cas, els envasos han de tenir el marcatge corresponent, o bé sobre el mateix envàs o bé a l'etiqueta. El marcatge ha de ser clarament visible i fàcilment llegible i ha de tenir una persistència i una durabilitat adequades, fins i tot una vegada obert l'envàs.

2. A partir d'un any des de la data d'entrada en vigor d'aquesta norma queda prohibida la comercialització d'envasos etiquetats o marcats amb la llegenda de «no retornables» o una altra de contingut similar.

CAPÍTOL VI

Sistemes d'informació, programació i instruments econòmics

Article 15. *Informació a les administracions públiques.*

Els agents econòmics han de proporcionar a les comunitats autònomes, respecte a les operacions que portin a terme, la informació necessària per comprovar el grau de compliment dels objectius que assenyala l'article 5. Aquesta informació ha d'estar disponible per als usuaris, d'acord amb el que estableix la Llei 38/1995, de 12 de desembre, sobre el dret d'accés a la informació en matèria de medi ambient.

Article 16. *Informació als agents econòmics, i especialment als consumidors i usuaris i organitzacions ecologistes.*

Abans del dia 1 de juliol de 1998 les administracions públiques competents han d'adoptar les mesures necessàries perquè els agents econòmics, i en especial els consumidors, usuaris d'envasos i organitzacions no governamentals l'objecte dels quals sigui la defensa del medi ambient, rebin la informació necessària sobre:

Les característiques i el contingut general dels sistemes integrats de gestió de residus d'envasos i envasos usats regulats a la secció 2a del capítol IV i del sistema de dipòsit, devolució i retorn que regula l'article 6, així com les diferències que hi hagi entre aquests sistemes;

Els sistemes integrats de gestió de residus d'envasos i envasos usats que s'han autoritzat;

La seva contribució a la reutilització dels envasos i al reciclatge i valorització;

El significat dels marcatges que figuren en els envasos, tal com estan en el mercat;

El contingut del Programa nacional de residus d'envasos i envasos usats.

Article 17. *Programa nacional de residus d'envasos i envasos usats.*

En el termini màxim d'un any a partir de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, el Govern, a proposta del Ministeri de Medi Ambient, ha d'aprovar un programa nacional de residus d'envasos i envasos usats, que integri els programes elaborats per les comunitats autònomes. El Programa nacional s'ha d'incloure en el Pla nacional de gestió de residus urbans i té validesa per a tot el territori nacional.

A aquest efecte, els plans de gestió de residus de les comunitats autònomes i, si s'escau, els de les entitats locals d'acord amb el que estableixi la legislació de les respectives comunitats autònomes han de contenir determinacions específiques sobre la gestió d'envasos i de residus d'envasos.

En el Programa nacional de residus d'envasos i envasos usats s'han d'establir mesures que permetin la participació de l'Administració General de l'Estat, de les comunitats autònomes i de les entitats locals, així com dels consumidors i usuaris, en el seguiment de la seva execució i del compliment dels seus objectius.

Article 18. *Instruments econòmics.*

1. Les administracions públiques poden adoptar, en l'àmbit de les seves competències respectives, mesures de foment per afavorir la realització dels objectius que fixa aquesta Llei.

2. Es poden establir instruments o altres mesures econòmiques, incloses, si s'escau, les fiscals, quan algun material d'envasament no aconsegueixi assolir l'objectiu mínim del 15 per 100 de reciclatge establert per a cada material d'envasament en el paràgraf b) de l'article 5.

CAPÍTOL VII

Règim sancionador

Article 19. *Classificació d'infraccions.*

1. Es consideren infraccions molt greus les següents:

a) La posada al mercat nacional de productes envasats sense estar acollits al sistema de dipòsit, devolució i retorn, ni a algun dels sistemes integrats de gestió de residus d'envasos i envasos usats, o l'ús indegut dels símbols acreditatius que identifiquin la participació en aquests, en els termes que estableixen aquesta Llei i les seves normes de desplegament.

b) L'incompliment pels envasadors i comerciants d'alguna de les obligacions que fixa l'article 6 d'aquesta norma, quan no participin en algun dels sistemes integrats de gestió de residus d'envasos i envasos usats.

c) L'incompliment d'algunes de les obligacions que estableix l'apartat 1 de la disposició addicional primera, quan s'apliquin les excepcions regulades a aquesta.

d) L'incompliment, si s'escau, pels agents econòmics que s'indiquen al segon paràgraf de l'article 12, de l'obligació de fer-se càrrec dels residus d'envasos i envasos usats, en els termes que preveu l'article esmentat.

e) La posada en el mercat nacional d'envasos amb una concentració de metalls pesants superior a la que determini el Govern.

f) L'incompliment de les condicions de seguretat que estableix l'apartat 2 de l'article 13, quan pertorbi greument la protecció del medi ambient, la salut i higiene públiques o la seguretat dels consumidors.

g) La transmissió a tercers de les autoritzacions concedides per les comunitats autònomes a algun dels sistemes integrats de gestió de residus d'envasos i envasos usats.

h) La comissió, en un any, de més de dues infraccions greus, quan ho hagi declarat una resolució ferma.

i) L'incompliment pels agents econòmics de l'obligació de subministrament d'informació que regula l'article 15 o el falsejament d'aquesta informació.

2. Es consideren infraccions greus les següents:

a) La posada en el mercat nacional d'envasos que incompleixen els requisits que determini el Govern, d'acord amb el que estableix l'apartat 1 de l'article 13.

b) La posada en el mercat nacional d'envasos amb incompliment de les obligacions de marcatge que estableix l'apartat 1 de l'article 14.

c) La posada en el mercat nacional d'envasos etiquetats o marcats amb la llegenda de «no retornable» o una altra de contingut similar.

d) L'incompliment de les condicions de seguretat que estableix l'apartat 2 de l'article 13, quan no es pertorbi greument la protecció del medi ambient, la salut i higiene públiques o la seguretat dels consumidors.

e) L'incompliment de l'obligació que estableix l'apartat 2 de la disposició addicional primera, quan s'apliquin les excepcions regulades en aquesta.

f) La comissió d'alguna de les infraccions indicades a l'apartat 1 quan, per la seva escassa quantia o intensitat, no mereixin la consideració de ser qualificades com a infraccions molt greus.

g) La comissió, en un any, de més de dues infraccions lleus, quan s'hagi declarat per una resolució ferma.

3. Es consideren infraccions lleus les següents:

a) La remissió a les administracions públiques de la informació que assenyala l'article 15 fora dels terminis que es determinen per reglament.

b) La comissió d'alguna de les infraccions que indica l'apartat 2, si, per la seva escassa quantia o intensitat, no mereixen la consideració de ser qualificades com a infraccions greus.

c) L'incompliment de qualsevol altra prescripció que preveu aquesta Llei, si no ha de ser considerada com a infracció molt greu o greu, d'acord amb els apartats anteriors.

4. En el cas de sistemes integrats de gestió de residus d'envasos i envasos usats, n'és responsable l'entitat amb personalitat jurídica pròpia a la qual s'assigna la gestió del sistema integrat.

Article 20. Sancions.

1. Les infraccions que estableix l'article anterior poden donar lloc a la imposició de les multes següents, tenint en compte les circumstàncies del responsable, el seu grau de culpa, reiteració, participació i benefici obtingut:

a) Infraccions molt greus: multa des de 10.000.001 a 100.000.000 de pessetes.

b) Infraccions greus: multa des de 1.000.001 a 10.000.000 de pessetes.

c) Infraccions lleus: multa de fins a 1.000.000 de pessetes.

2. Amb independència de les que puguin correspondre en concepte de sanció, els òrgans competents poden acordar la imposició de multes coercitives d'acord amb l'article 99 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, una vegada transcorreguts els terminis assenyalats en el requeriment corresponent. La quantia de cadascuna de les multes no ha de superar el 20 per 100 de la multa fixada per la infracció comesa.

3. En els supòsits de les infraccions regulades a les lletres a), e) i f) de l'apartat 1; i a les lletres a), b) i c) de l'apartat 2 de l'article anterior, l'òrgan que exerceixi la potestat sancionadora també pot acordar, com a sanció accessòria, el decomís de les mercaderies, cas en què ha de determinar la destinació final que se'ls ha de donar. Quan el decomís de la mercaderia no sigui possible, es pot substituir pel pagament de l'import del seu valor.

En cas que sigui aplicable el que estableix el paràgraf anterior, les despeses que originin les operacions de decomís de la mercaderia són a càrrec de l'infractor.

4. El Govern pot actualitzar, mitjançant real decret, l'import de les sancions que fixa l'apartat 1 d'aquest article, d'acord amb la variació anual de l'índex de preus al consum.

Article 21. Competència sancionadora.

L'exercici de la potestat sancionadora que preveu aquest capítol correspon als òrgans competents de les comunitats autònomes.

Article 22. Publicitat de les sancions.

L'òrgan que exerceixi la potestat sancionadora pot acordar la publicació, a través dels mitjans que consideri oportuns, de les sancions imposades per la comissió d'infraccions greus i molt greus, una vegada aquestes hagin adquirit fermesa en via administrativa o, si s'escau, jurisdiccional, així com els noms, cognoms o denominació o raó social de les persones físiques o jurídiques responsables i l'índole i naturalesa de les infraccions.

Disposició addicional primera. *Excepcions a l'aplicació de les obligacions que estableixen l'article 6 o, si s'escau, la secció 2a del capítol IV.*

1. Queden exclosos de l'àmbit d'aplicació del que estableix l'article 6 o, si s'escau, la secció 2a del capítol IV, els envasos industrials o comercials, llevat que els responsables de la seva posada en el mercat decideixin sotmetre-s'hi de manera voluntària. Quan aquests envasos passin a ser considerats residus, els seus posseïdors estan obligats a lliurar-los d'acord amb el que estableix l'article 12.

2. També queden exclosos de l'àmbit d'aplicació del que estableixen l'article 6 o, si s'escau, la secció 2a del capítol IV, els envasos reutilitzables als quals sigui aplicable el que estableixen les ordres de 31 de desembre de 1976 i de 16 de juliol de 1979, modificades per sengles ordres de 30 de novembre de 1981, per les quals es regulen les garanties obligatòries d'envasos i embalatges en les vendes de cervesa i begudes refrescants i d'aigües de beguda envasades, respectivament.

Igualment, en queden exclosos els envasos reutilitzables no industrials o comercials, per als quals els envasadors i comerciants estableixin sistemes propis de dipòsits, devolució i retorn, prèvia autorització de les comunitats autònomes en les quals s'implantin aquests sistemes.

No obstant això, quan els envasos a què fan referència els dos paràgrafs anteriors perdin la condició de reutilitzables i passin, per tant, a ser residus d'envasos, els envasadors estan obligats a lliurar-los d'acord amb el que estableix l'article 12.

3. En tot cas, els agents econòmics als quals sigui aplicable el que estableixen els apartats 1 i 2, han de subministrar als òrgans competents de les comunitats autònomes la informació que estigui en poder seu, de conformitat amb el que estableix l'article 15.

4. El Govern pot establir que determinats envasos, per les seves característiques especials de mida, composició o disseny, quedin exclosos de l'àmbit d'aplicació del que estableix l'article 6 o, si s'escau, la secció 2a del capítol IV, sempre que quedi suficientment garantit el compliment dels objectius de reducció, reciclatge i valorització que fixa l'apartat 1 de l'article 5 d'aquesta Llei.

Disposició addicional segona. *Òrgans forals dels territoris històrics, cabildos insulars de l'arxipèlag canari i consells insulars de les Illes Balears.*

En l'àmbit de les comunitats autònomes del País Basc, de les Canàries i de les Illes Balears, les competències que

aquesta Llei atribueix a les comunitats autònomes, les poden exercir els òrgans forals dels seus territoris històrics, els cabildos i els consells insulars, respectivament, d'acord amb el que estableixen els estatuts d'autonomia corresponents i, si s'escau, la legislació de cada comunitat autònoma.

Disposició addicional tercera. *Foment dels objectius prioritaris en la contractació pública.*

Les administracions públiques han d'adoptar les mesures necessàries per afavorir l'ordre de prioritats que indica el segon paràgraf de l'apartat 1 de l'article 1 i han de promoure l'ús de materials reutilitzables i reciclables en la contractació d'obres públiques i subministraments.

De la mateixa manera, per assolir els objectius assenyalats en el precepte esmentat, per determinar el cost real de la gestió dels residus d'envasos i dels envasos usats i, en general, per a la posada en marxa de les mesures que estableix aquesta Llei, les administracions públiques poden subscriure, en l'àmbit de les seves competències, convenis de col·laboració amb la resta d'agents econòmics interessats.

Disposició addicional quarta. *Illes Balears i Canàries, Ceuta i Melilla.*

Els sistemes integrats de gestió d'envasos i residus d'envasos han de finançar el trasllat dels residus d'envasos i envasos usats des de les Illes Balears i Canàries i des de Ceuta i Melilla a la península, quan no sigui possible tractar-los en aquests llocs, de manera que el trasllat es realitzi a cost zero.

El trasllat, als mateixos efectes i amb els mateixos fins, dels residus d'envasos acollits al sistema de dipòsit, devolució i retorn, s'ha de costejar mitjançant ajudes finançades per l'Administració General de l'Estat.

Disposició addicional cinquena. *Comissió mixta.*

Es crea una comissió mixta, la composició de la qual s'ha de determinar per reglament, integrada per representants de l'Administració General de l'Estat, de les comunitats autònomes, de les entitats locals, a través de l'associació de municipis d'àmbit estatal amb més implantació, de les associacions de consumidors i usuaris de més representativitat en l'àmbit estatal, dels sectors industrials i comercials afectats i d'experts tècnics i científics sobre la matèria.

Aquesta comissió mixta té com a finalitat analitzar les possibilitats de reducció d'envasos de més consum, així com estudiar la possibilitat de sol·licitar a la Comissió Europea l'autorització per revisar a l'alça els objectius de reciclatge i valorització que estableix l'article 5.

Disposició addicional sisena. *Entrada en vigor de les obligacions que estableix el capítol IV.*

Les obligacions que estableix el capítol IV en cap cas són exigibles abans del dia 1 de gener de 1998.

Disposició derogatòria única.

A partir de la data d'entrada en vigor d'aquesta Llei, queda derogat el Reial decret 319/1991, de 8 de març, que estableix les accions sobre la producció, comercialització, ocupació, reciclatge i farciment dels envasos destinats a contenir aliments líquids.

Disposició final primera. *Caràcter bàsic.*

Aquesta Llei té el caràcter de legislació bàsica sobre planificació general de l'activitat econòmica i sobre pro-

tecció del medi ambient, d'acord amb el que estableix l'article 149.1.13a i 23a de la Constitució.

Disposició final segona. *Autorització de desplegament.*

1. S'autoritza el Govern per dictar les disposicions necessàries per a l'aplicació i el desplegament del que estableix aquesta Llei i, en particular, per:

Revisar els objectius de reciclatge i valorització que estableix l'article 5 d'aquesta norma per adaptar-los a les modificacions que, si s'escau, siguin introduïdes per la normativa comunitària.

Revisar a l'alça, amb la finalitat d'aconseguir un alt nivell de protecció mediambiental i prèvia consulta amb les comunitats autònomes, els agents econòmics i la comissió mixta que crea la disposició addicional cinquena, els objectius mínims i màxims de reciclatge i valorització assenyalats a l'article 5, sempre que no es causin distorsions del mercat interior i que es disposi de l'autorització prèvia de la Comissió Europea i amb capacitats adequades de reciclatge i valorització.

Revisar els nivells de concentració de metalls pesants en els envasos que estableix l'article 13.1.

Determinar, d'acord amb el que fixi la Comissió Europea:

a) Les condicions en què no s'apliquen els nivells de concentració als materials reciclats ni a circuits de productes d'una cadena tancada i controlada;

b) Els tipus d'envasos als quals no s'aplica el requisit que la suma dels nivells de concentració de plom, cadmi, mercuri i crom hexavalent no sigui superior a 100 ppm en pes abans del dia 1 de juliol de l'any 2001.

Determinar els requisits específics sobre fabricació i composició dels envasos d'acord amb el que estableix l'annex II de la Directiva 94/62, de 20 de desembre, relativa als envasos i els residus d'envasos.

2. El Ministeri de Medi Ambient, d'acord amb el que, si s'escau, decideixi la Comissió Europea, ha d'establir les mesures per resoldre les dificultats que es puguin plantejar en l'aplicació d'aquesta Llei.

3. Els ministeris de Medi Ambient i de Sanitat i Consum han de fer una avaluació dels additius nocius i perillosos utilitzats en la fabricació d'envasos, per establir, transcorreguts dos anys des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, un calendari per a la seva substitució per altres substàncies alternatives.

4. En relació amb la utilització del policlorur de vinil (PVC) com a material d'envasament, el Govern, en el termini d'un any des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, ha de proposar, escoltats els agents econòmics i socials, les mesures oportunes basant-se en les conclusions de l'estudi tècnic que ha d'elaborar una comissió d'experts de prestigi reconegut.

Disposició final tercera. *Entrada en vigor.*

Aquesta Llei entra en vigor l'endemà de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

Per tant,

Mano a tots els espanyols, particulars i autoritats, que compleixin aquesta Llei i que la facin complir.

Madrid, 24 d'abril de 1997.

JUAN CARLOS R.

El president del Govern,
JOSÉ MARIA AZNAR LÓPEZ

ANNEX

Requisits específics sobre fabricació i composició dels envasos

Els envasos han d'estar fabricats de manera que el seu volum i pes sigui el mínim adequat per mantenir el nivell de seguretat, higiene i acceptació necessaris per al producte envasat i el consumidor.

Els envasos s'han de dissenyar, fabricar i comercialitzar de manera que es puguin reutilitzar o valoritzar, inclòs

el reciclatge, i que les seves repercussions en el medi ambient es redueixin al mínim quan s'eliminin els residus d'envasos o les restes que quedin de les activitats de gestió de residus d'envasos.

Els envasos han d'estar fabricats de manera que la presència de substàncies nocives i altres substàncies i materials perillosos en el material d'envàs i en qualsevol dels seus components hagi quedat reduïda al mínim respecte a la seva presència en emissions, cendra o aigües de lixiviació generades per la incineració o el dipòsit en abocadors dels envasos o de les restes que quedin després d'operacions de gestió de residus d'envasos.